

ประวัติวัดเหมืองคำ

วัดเหมืองคำ ตั้งอยู่ หมู่บ้านเหมืองคำ เลขที่ 69 หมู่ที่ 6 ตำบลเหมืองหม้อ อำเภอมือง จังหวัดแพร่

วัดเหมืองคำ ก่อตั้งขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. 2180 อยู่ทางทิศตะวันออกของศาลากลาง จังหวัดแพร่ ห่างไปประมาณ 3 กม. พื้นดินเดิมมีอาณาเขตติดต่อเป็นรูปสี่เหลี่ยม ทิศเหนือจดลำเหมืองนา ทิศใต้จดนา นายเต็ม คำอิสระ ทิศตะวันออกจดถนนซอยและลำเหมือง ทิศตะวันตก จดถนนซอย มีเนื้อที่ประมาณ 6 ไร่ มีลำเหมืองหลวงสาธารณะประโยชน์ตัดผ่านจากทิศตะวันออกทะลุทิศตะวันตกของแปลงที่ดิน ทำให้ที่ดินแยกเป็น 2 แปลง สภาพทั่วไปของที่ดินผืนนี้ขณะก่อกำเนิดวัด พื้นที่เป็นป่าดง มีต้นไม้ขึ้นอยู่หนาแน่น

วัดเหมืองคำ มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์คือ

1. เจดีย์ บวรจุพระสารวิริกธาตุ
2. โบสถ์สำหรับทำสังฆกรรม ประดิษฐานพระพุทธรูปหลวงพ่อดื้อ
3. พระพุทธรูปทองเหลืองปางมาวิชัยหน้าตักกว้าง 1 ศอก 8 นิ้ว สูง 2 ศอก ครึ่ง นิ้ว 1 องค์ เป็นของโบราณตั้งแต่สร้างวัด
4. พระพุทธรูปทองเหลืองปางมาวิชัยหน้าตักกว้าง 1 ศอก 2 นิ้ว สูง 1 ศอก 15 นิ้ว 1 องค์ เป็นของโบราณตั้งแต่สร้างวัด

โบราณสถานโบราณวัตถุดังกล่าวนี้ เป็นสถานที่และโบราณวัตถุที่ศักดิ์สิทธิ์สำหรับพุทธศาสนิกชนทั่วไป และศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชนในหมู่บ้านเมืองคำ บ้านสะบะบุตรตลอดมา

การตั้งวัด ท่านผู้เริ่มก่อตั้ง ได้เลือกเอาทำเลใจกลางแปลงที่ดินรูปสี่เหลี่ยมเป็นที่ตั้งเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ 27 วา จดธรณีสงฆ์แปลงที่ 4

ทิศใต้ 35 วา จดลำเหมืองหลวงสาธารณประโยชน์

ทิศตะวันออก 23 วา จดธรณีสงฆ์แปลงที่ 2

ทิศตะวันตก 23 วา จดธรณีสงฆ์แปลงที่ 3

รวมมีเนื้อที่ของวัดเมืองคำ 2 ไร่ 1 งาน 75 วา

วัดเมืองคำมีพุทธศาสนสถานเพื่อภิกษุสงฆ์ประกอบศาสนกิจต่างๆ ดังนี้

1. วิหาร ตั้งแต่ก่อตั้งมา ยังมิได้สร้างวิหารชนิดแน่นอนหนาถาวร จะเนื่องด้วยเหตุใดในขณะนั้นไม่อาจทราบได้ คงปลูกสร้างเป็นโรงแบบศาลาเตี้ยโล่ง พื้นก็ถมดินพอให้พื้นน้ำฝนไหลบ่าเท่านั้น ใช้แผ่นฟากไม้ไผ่ปูพื้นสำหรับนั่ง จนถึงปี พ.ศ. 2455 ครูบาตา เป็นเจ้าอาวาส ได้ชักชวนทายกทายิกาศรัทธาในหมู่บ้านเมืองคำ บ้านสะบะบุตร ร่วมแรงร่วมใจกันทำการก่อสร้างวิหารขึ้น เป็นวิหารรูปทรงศิลปะล้านนา เสาไม้แก่น ฝาผนังก่ออิฐฉาบปูนพื้นลาดซีเมนต์ กว้าง 4 วา ยาว 8 วา ยกพื้น 2 เมตร หลังคามุงกระเบื้องดินขอพระพุทธรูปในวิหารเป็นพระพุทธรูปทองเหลืองหล่อปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 1 ศอก 2 นิ้ว สูง 1 ศอก 15 นิ้ว 1 องค์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่สืบต่อมาตั้งแต่ก่อตั้งวัด พอสร้างวิหารใหม่เสร็จแล้วจึงได้ก่อสร้างพระพุทธรูปก่ออิฐฉาบปูนขึ้นเป็นพระพุทธรูปประธานในวิหารอีก 1 องค์ หน้าตักกว้างประมาณ 5 ศอก

วิหารหลังนี้ได้ใช้ประโยชน์ตลอดมาหลายสิบปี ปรากฏว่าอุปกรณ์อาคารบางส่วนชำรุด เพราะกาลเวลาประกอบกับทายกทายิกาศรัทธาประชาชนผู้มาทะนุบำรุงวัด และใช้ประโยชน์ในวิหารมีจำนวนมากขึ้น วิหารเดิมจึงคับแคบไป ไม่สะดวกแก่การประกอบศาสนกิจ ดังนั้น พระครูจันทร กุลญาโณ เจ้าอาวาสพร้อมกับทายกทายิกามุ่บ้านเหมืองค่า บ้านสะบุดกลางรื้อถอนวิหารหลังเดิมนี้ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 และได้เริ่มก่อสร้างวิหารหลังใหม่ขนาดกว้าง 6 วา ยาว 9 วา รูปทรงศิลปะไทยภาคกลาง วางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2524 และเสร็จสิ้นสมบูรณืทำการฉลองเมื่อต้นเดือนเมษายน พ.ศ. 2537 ใช้ประโยชน์มาจนถึงปัจจุบัน

2. กุฏิ ที่พำนักพระภิกษุสงฆ์ กุฏิเดิมตั้งแต่การก่อสร้างวัด เจ้าอาวาสและทายกทายิกากาที่ทำนุบำรุงวัดหลายสมัยหลายรุ่นต่างได้ก่อสร้างและรื้อถอนและก่อสร้างสืบต่อกันมา โดยได้ก่อสร้างเป็นเรือนโรงพอเป็นที่พำนักพักพิงได้เท่านั้น มิได้ก่อสร้างโดยแน่นอนหาถาวรแต่อย่างใด ต่อมาเมื่อประมาณ พ.ศ. 2465 ครูบาตรำ เป็นเจ้าอาวาส พระโยย ปิยะดา เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาส ได้ร่วมกับศรัทธาประชาชนในหมู่บ้านสะบุด บ้านเหมืองค่า ดำเนินการก่อสร้างกุฏิที่พำนักสงฆ์ขึ้นหลังหนึ่ง รูปทรงมณฑลิกกว้าง 3 วา ยาว 9 วา สองชั้น ชั้นล่างก่ออิฐฉาบปูน ชั้นบนไม้ มีห้องมุข 1 มุข หลังคามุงกระเบื้องดินเผา ให้เป็นที่อยู่อาศัยของพระภิกษุ สามเณรตลอดจนถึงปี พ.ศ.2512 สภาพของกุฏิบางส่วนชำรุดหักพังไปตามกาลเวลา ขณะนั้นพระครูจันทร กุลญาโณ เป็นเจ้าอาวาส ได้พร้อมด้วยทายกทายิกกา มีมติเห็นควรรื้อถอนกุฏิดังกล่าวนี้เสียเพื่อจะสร้างให้มั่นคงถาวรกว่าเดิมจึงทำการรื้อถอนและดำเนินการก่อสร้างใหม่ เมื่อปี พ.ศ.2512 และเสร็จสมบูรณืในปี พ.ศ.2513 ถวายเป็นที่พำนักพระภิกษุสามเณรตลอดจนปัจจุบัน

3. ศาลาการเปรียญ ตั้งแต่ก่อตั้งวัดเหมืองค่า ยังมิได้สร้างให้มีศาลาการเปรียญแต่อย่างใด มีก็เพียงสร้างศาลาบาตรหลังเล็กๆเท่านั้นมาเมื่อปี พ.ศ.2516 ด้วยความอนุเคราะห์ของท่านพลตรีปฏิสังขรณ์เจดีย์วัดเหมืองค่าจนแล้วเสร็จ ได้แจ้งเจตนาไว้เป็นประธานก่อสร้างศาลาการเปรียญให้พระครูจันทร กุลญาโณ เจ้าอาวาสพร้อมด้วยทายกทายิกากวัดเหมืองค่า พากันน้อมรับด้วยความ

ยินดีดี การก่อสร้างได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จนแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2518 ได้ถวายแก่กระ
สงฆ์ใช้ประโยชน์ในพุทธศาสนาจนถึงปัจจุบัน

4. ฎีกาเจ้าอาวาส คณะทายกทายิกกาศรัทธาบ้านสระบัว บ้านเหมืองคำร่วมกันก่อสร้างให้
เป็นกุฏิหลังเล็กเฉพาะพำนักอาศัยได้เพียงรูปเดียว ได้ก่อสร้างถวายให้เมื่อปี พ.ศ. 2542

วัดเหมืองคำนี้มีการขานสืบต่อกันในหมู่บ้านตั้งแต่โบราณมาว่า เดิมชื่อว่าวัดดงดงเย็นหรือ
วัดดงเย็น ซึ่งสภาพภูมิประเทศ ผืนที่ดินนี้สมัยโบราณเมื่อเริ่มสร้างวัด เป็นป่าดงมีต้นไม้ ขึ้นอยู่
หนาแน่น ท่านผู้ก่อตั้งวัดจึงได้เลือกเอาภูมิประเทศตรงศูนย์กลางผืนที่ตั้งเป็นที่ตั้งวัด โดยกันที่ดิน
รอบวัดซึ่งเป็นป่าไว้ให้เป็นที่ธรณีสงฆ์ทั้ง 4 ทิศ ประสงค์จะให้ป่าไม้คงสภาพเป็นป่าดงไว้ตาม
ธรรมชาติให้ยาวนานต่อไป บ้านอาศัยของชุมชนขณะนั้นก็อยู่ห่างจากดงนี้จึงเรียกขานที่ป่าผืนนี้ว่า
ดง เป็นที่อุดมภูมิเขียวขจี พอดังวัดขึ้นจึงเรียกชื่อว่า วัดดงดงเย็นหรือวัดดงเย็น ตามภูมิประเทศ
อันเป็นที่สงัดร่มเย็นของป่าไม้ ขณะที่เป็นที่สงัดดงเย็นหรือวัดดงเย็นอยู่นั้นมักมีคนต่างถิ่นไกลไกล
เดินทางมาไถ่ถามถึงวัดดงเย็นเสมอ ครูบาเจ้าอาวาสและทายกทายิกกาในหมู่บ้าน ไม่ทราบว่ามีคน
ต่างถิ่นเหล่านี้มีเจตนาประสงค์อะไร เป็นเหตุการณ์ไม่น่าไว้วางใจ วัดดงดงเย็นหรือวัดดงเย็นนี้
มีศรัทธาประชาชนอุปัฏฐากะทะนุบำรุงอยู่ 2 หมู่บ้าน คือ บ้านสระบัว หมู่ที่ 5 ตำบลเหมืองหม้อ อยู่ทาง
ทิศตะวันออก บ้านเหมืองคำ หมู่ที่ 6 ตำบลเหมืองหม้อ อยู่ทางทิศตะวันตก วัดอยู่ตรงกลางของ
สองหมู่บ้าน แต่อยู่ในพื้นที่เขตปกครองของบ้านหมู่ที่ 6 เมื่อมีเหตุการณ์อันไม่น่าไว้วางใจ อาจเป็น
เพราะชื่อวัดดงดงเย็น หรือวัดดงเย็นก็ได้ เจ้าอาวาสและทายกทายิกกาของ 2 หมู่บ้าน ขณะนั้นจึง
ตกลงให้เปลี่ยนชื่อวัดเสียใหม่ จึงได้เปลี่ยนเป็นชื่อวัดเหมืองคำ ตามชื่อหมู่บ้านตั้งแต่บัดนั้น
เมื่อเปลี่ยนชื่อวัดเห็นวัดเหมืองคำแล้ว เหตุการณ์ที่คาดต่างถิ่นมาถามถึงวัดดงดงเย็นหรือวัดดง
เย็นก็ค่อยคลี่คลายเงียบหายไป จนกระทั่งปัจจุบัน

5. วัดเหมืองคำ ตั้งแต่โบราณมา มีเจ้าอาวาสปกครองเท่าที่สืบทราบได้มา คือ

1. ครูบาจุมปู
2. ครูบาใจปิ่น
3. ครูบาอนุ
4. ครูบาต๋า
5. พระโยย ปิยะดา
6. พระมหาอินทร์ จักรแสน พ.ศ. 2482-2488
7. พระจันท์ กตปุญญโญ พ.ศ. 2488 - 2492
8. พระมหาเหรียญ คำอิสระ พ.ศ. 2492-2495
9. พระจันท์ พ.ศ. 2495 – 2497
10. พระแก้ว อหิงสโก พ.ศ. 2497 – 2501
11. พระจินดา พ.ศ. 2501 – 2510
12. พระครูบากาวิชัย มรณภาพ
13. พระครูจันท์ กลญาโณ พ.ศ. 2510 – 2531
14. พระปลัดสิงห์หล ปภัสสโร พ.ศ. 2531 – ปัจจุบัน

ที่ดินธรณีสงฆ์ของวัดเหมืองค่า มีจำนวน 4 แปลง คือ

แปลงที่ 1 อยู่ทางทิศใต้ของวัด มีอาณาเขตทิศเหนือหลวงสาธารณประโยชน์ ปัจจุบันตัดถนนเหมืองค่า – กาซ็อง ผ่านยาวตามลำเหมืองตลอดแปลงที่ดิน จึงมีข้างเดียวจดถนนเหมืองค่า – กาซ็อง ทิศใต้จดถนนายเต็ม คำอิสระ ทิศตะวันออกจดถนนายเต็ม คำอิสระ ทิศตะวันตกจดตรอกเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ 3 งาน 84 วา ยังไม่ได้ออกโฉนด แต่ได้ขึ้นทะเบียนที่ดินศาสนสมบัติไว้แล้ว เลขที่ 145

แปลงที่ 2 อยู่ทิศตะวันออกของวัด มีอาณาเขตทิศเหนือจดลำเหมืองนา ทิศใต้จดเหมืองหลวงสาธารณประโยชน์ ทิศตะวันออกจดถนนซอย ทิศตะวันตกจดเขตวัดเหมืองค่า เนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ 2 งาน 01 วา ออกโฉนดเลขที่ 67394

แปลงที่ 3 อยู่ทิศตะวันตกของวัด มีอาณาเขตทิศเหนือจดทางสาธารณะ ทิศใต้จดลำเหมืองหลวงสาธารณประโยชน์ ทิศตะวันออกจดเขตวัดเหมืองค่า ทิศตะวันตกจดทางสาธารณะ เนื้อที่ประมาณ 1 งาน 65 วา ออกโฉนดเลขที่ 67393

แปลงที่ 4 อยู่ทิศเหนือของวัด มีอาณาเขตทิศเหนือเดิมจดเหมืองนา ปัจจุบันจดที่โรงเรียนเหมืองค่าเพราะ โรงเรียนยุบลำเหมืองนารวมเป็นที่โรงเรียน ทิศใต้จดเขตวัดเหมืองค่า ทิศตะวันออกจดที่ธรณีสงฆ์แปลงที่ 2 ทิศตะวันตกจดทางสาธารณะ เนื้อที่ประมาณ 99 ตารางวา ออกโฉนดเลขที่ 67395

ที่ธรณีสงฆ์ทั้ง 4 แปลงนี้ เมื่อตั้งวัดแล้วก็ปล่อยให้ป้างมีดินไม้ยืนต้นหนาแน่นตามสภาพเดิมเรื่อยมาอยู่นานหลายร้อยปี ชาวบ้านเรียกขานกันว่าป้าง ปัจจุบันต้นไม้ที่บริเวณดังกล่าวถูกตัดฟันโค่นนำไปใช้ประโยชน์หมดแล้ว ตามความเป็นไปของบ้านเมือง คงมีเหลืออยู่เป็นอนุสรณ์

สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชนเคอราพูชา คือ

1. เจดีย์บรรจุพระสารีริกธาตุ รูปทรงศิลปะล้านนาผสมศิลปะสุโขทัย ก่อตั้งมาราวปี พ.ศ. 2310 เนื่องด้วยกาลเวลาล่วงเลยมานานหลายร้อยปี องค์เจดีย์จึงมีสภาพชำรุดผุพังร่อนไปมาก และจะมากขึ้นต่อไปถ้าไม่ได้รับการบูรณะ พระครูจันทร กุลญาโณ เจ้าอาวาสพร้อมด้วยทายกทายิกา บ้านเหมืองคำ บ้านสะบู่ จึงตกลงกันทำการบูรณปฏิสังขรณ์ ล่วงมาถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2514 อันเป็นช่วงฤดูแล้ง ศรัทธาประชาชนทั้งสองหมู่บ้านก็มาช่วยกันรื้อเก็บอิฐปูนที่แตกหลุดจากตำแหน่งเดิมออก ส่วนที่ยังติดแน่นมั่นคงอยู่ปล่อยให้ตามเดิม โดยพยายามรักษารูปทรงศิลปะของเจดีย์เดิมไว้ให้ได้มากที่สุด การบูรณะก็จะพยายามให้รูปทรงลวดลายศิลปะคงอยู่เหมือนรูปเดิม พระพุทธรูปที่ประดิษฐานอยู่ในซุ้มบนเจดีย์ทั้ง 4 ด้าน ก็ตกแต่งให้คงสภาพเดิมทุกประการ

ในขณะที่การรื้อเก็บอิฐหลุดเศษปูนกันอยู่นั้น ก็ได้พบกล่องทองเหลืองคล้ายจะเป็นผอบสูงประมาณ 6 นิ้ว นำมาเปิดฝาดอกปรากฏว่ายังมีกล่องทองเหลืองขนาดเล็กสูงประมาณ 3 นิ้ว ซ่อนอยู่ภายในอีก 1 กล่อง ดึงจุกที่ปิดกล่องนี้ปรากฏทำเป็นดาบเล่มเล็กๆ สอดเข้าในกล่อง ส่วนด้านที่เป็นจุกเป็นด้ามพอกไว้ด้วยแผ่นทองคำสลักลวดลายสวยงาม ภายในกล่องเล็กนี้มีพระธาตุแบบเม็ดข้าวสารสีขาวนวลบรรจุอยู่ 9 เม็ด ผู้พบเห็นต่างพูดว่า นี่คือ พระสารีริกธาตุของพระอรหันต์ กับมีเม็ดพลอยหัวแหวนอีก 4 เม็ด คือ พลอยสีส้ม 1 เม็ด สีเขียวมรกต 2 เม็ด สีขาวหยาดน้ำค้าง 1 เม็ด ส่วนตรงใต้ซุ้มพระพุทธรูปด้านทิศใต้ พบพระพุทธรูปปางสมาธิเป็นหินสีเขียวคล้ายหยกแกะสลักรูปทรงศิลปะเชียงแสน หน้าตักกว้างประมาณ 3 นิ้ว 1 องค์ พุทธศาสนิกชนทั้งพระสงฆ์

และฝ่ายคฤหัสถ์ทราบและเห็นวัตถุประสงค์ดังกล่าว ต่างดีใจกันมากโดยประจักษ์แก่ตนเอง เจดีย์อันเขาได้กราบไหว้เคารพบูชามาแต่โบราณนี้ได้บรรจุวัตถุศักดิ์สิทธิ์อันสูงส่งไว้ พอข่าวกระจายออกไปก็มีพุทธศาสนิกชนจากหมู่บ้านอื่นมาขอกราบไหว้บูชาพระสารีริกธาตุมากมายเป็นเวลานาน

เมื่อการบูรณปฏิสังขรณ์ดำเนินการเสร็จบริบูรณ์แล้ว ก็ได้อันเชิญผอบบรรจุพระธาตุพระพุทธรูปหินหยก เม็ดพลอยทั้งหมดขึ้นบรรจุไว้บนเจดีย์ ณ คอระซังตามตำแหน่งเดิม เมื่อเดือนมีนาคม 2518 เรียบร้อยแล้ว พุทธวัตถุอันเป็นที่เคารพกราบไหว้ดังกล่าวนี้ ผู้ก่อสร้างเจดีย์องค์นี้ อัญเชิญมาบรรจุไว้ตั้งแต่ทำการก่อสร้างเพราะพุทธวัตถุเหล่านี้บรรจุไว้ในองค์เจดีย์อันเป็นที่มัสถุมั่นคงแล้วนับตั้งแต่ทำการบูรณปฏิสังขรณ์ เป็นต้นมา ได้กำหนดให้มีประเพณีไหว้พระธาตุเป็นประจำทุกปี โดยกำหนดวันที่ 2 เมษายน ของทุกปี เป็นวันประเพณีไหว้พระธาตุวัดเหมืองคำตลอดมาจนบัดนี้

2. โบสถ์ โบสถ์สำหรับพระภิกษุสงฆ์ ทำสังฆกรรมขนาดกว้าง 5 เมตร 15 ซม. ยาว 8 เมตร 5 ซม. รูปทรงศิลปะล้านนาผสมสุโขทัย ก่อสร้างขึ้นในเวลาไ้เรียกการก่อสร้างเจดีย์ เมื่อประมาณ พ.ศ. 2310 ประดิษฐานพระพุทธรูปหลวงพ่อดือเป็นพระประธาน ประตูเข้าโบสถ์ทำเป็นซุ้มปูนปั้น ลวดลายละเอียดสวยงามอย่างเดียวกับเจดีย์ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา พ.ศ.2350 การสร้างโบสถ์ได้ใช้เป็นสถานที่ต้อนรับศรัทธาประชาชนฝ่ายคฤหัสถ์ มุ่งใช้ประโยชน์สำหรับพระภิกษุสงฆ์ทำสังฆกรรมโดยเฉพาะ ขณะที่พระภิกษุสงฆ์กำลังทำสังฆกรรม ห้ามคฤหัสถ์ชายหญิงเข้าไปในโบสถ์ ดังนั้น จึงได้สร้างโบสถ์ให้พอแก่คณะสงฆ์ในเขตสีมาเดียวกันเท่านั้น การพระราชทานวิสุงคามสีมาฝั่งลูกนิมิตก็ผูกฝั่ง ณ อุโบสถเท่านั้น มิได้ผูกฝั่งรวมทั้งวิหารด้วย

สำหรับพระพุทธรูปหลวงพ่อลือนั้น นามเต็มว่า “หลวงพ่อลือโบสถ์น้อย” นามนี้ พุทธศาสนิกชนชาวกรุงเทพฯ ซึ่งได้ทำบุญทอดกฐินสมทบทุนปฏิสังขรณ์เจดีย์และสร้างศาลาการเปรียญที่วัดเหมืองค่านี้นี้ เมื่อปี พ.ศ. 2514 ได้เข้าไปกราบไหว้บูชาหลวงพ่อบุญในโบสถ์แล้วเกิดประสาทะเลื่อมใสหลวงพ่อบุญมาก

พอขึ้นปี พ.ศ. 2515 กลับมาทำบุญบำรุงอีกด้วยความปีติอิมเอิบใจ จึงพากันให้นามพระพุทธรูปประธานในโบสถ์ว่า รูปที่พุทธศาสนิกชนในหมู่บ้านและจากที่อื่นเคารพบูชาเลื่อมใสมาก มีประชาชนพุทธบริษัทมากกราบไหว้บูชาอยู่เสมอ

งานประเพณี

1. งานประเพณีไหว้พระธาตุ ณ องค์เจดีย์วัดเหมืองค่านี้นี้ ซึ่งเป็นที่ปรากฏชัดแจ้งแก่พุทธศาสนิกชน ในหมู่บ้านและบ้านอื่นแล้วว่า เจดีย์วัดเหมืองค่านี้นี้ มีพระบรมสารีริกธาตุบรรจุอยู่จริง จึงถือกันว่าเป็นพุทธศาสนสถานศักดิ์สิทธิ์ด้วยการบุญกุศล วัดจึงจัดงานกราบไหว้พระธาตุเป็นประเพณี โดยกำหนดวันที่ 2 เมษายน ของทุกปีเป็นเริ่มต้น บางปีจัด 3 วัน บางปีจัด 1 วัน

2. นอกจากนี้ งานพุทธศาสนพิธี วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันปวารณาออกพรรษา วันสงกรานต์ ทางวัดก็จัดให้มีการทำบุญตักบาตรแก่พระสงฆ์ เป็นประเพณีทุกปี ส่วนการทำบุญข้าวสลากหรือการกินสลากก็ดี การตั้งธรรมหลวง อันเป็นประเพณีของชาวล้านนาที่ดี บางปีทางวัดก็จัด บางปีก็มิได้จัด บางปีก็มิได้จัด แล้วแต่โอกาสความพร้อมเพรียงของศัทธิประชาชน

*****